

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan kokous 14, 4/2016

Pöytäkirja

Aika 3.10.2016 klo 12:30 – 15:30

Paikka Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI), Ratapihantie 9, Helsinki;

Jakelu Neuvottelukunta, Eläinten hyvinvointikeskus

Jäsenet ja (varajäsenet)

Outi Vainio, puheenjohtaja, Helsingin yliopisto
(**Eero Lehtonen**, varapuheenjohtaja, Helsingin yliopisto)

Matti Poutanen, Turun yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(**Esa Hohtola**, Oulun yliopisto)

Raimo Tuominen, Helsingin yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(Petri Hyytiä, Helsingin yliopisto)

Kristiina Haasio, Orion Oyj: teollisuus
(Jukka Puoliväli, Charles River DRS Finland)

Ulla-Marjut Jaakkola, Turun yliopisto: eläinten hoito ja eläimille tehtävät toimenpiteet
(Iiris Kasanen, Incisor)

Hanna-Marja Voipio, Oulun yliopisto: eläinlääketieteellinen asiantuntemus
(Timo Soveri, Helsingin yliopisto)

Marianna Koljonen, Eläinsuojeluliitto Animalia ry: vapaaehtoinen eläinsuojelutyö
(**Maria Lindqvist**, Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry)

Tuula Heinonen, Tampereen vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM: vaihtoehtoiset menetelmät
(Tiina Palomäki, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus)

Matti Viluksela, Itä-Suomen yliopisto: vaihtoehtoiset menetelmät
(Teija Oinonen, Orion Oyj)

Anna Valros, Helsingin yliopisto: eläinten hyvinvointia koskeva tutkimus
(**Satu Mering**, Itä-Suomen yliopisto)

Markku Oksanen, Turun yliopisto: eläinten pidon etiikka tai yhteiskuntatieteellinen tutkimus
(Birgitta Wahlberg, Åbo Akademi)

Tapani Parviainen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI
(Hanna Rintala, Itä-Suomen aluehallintovirasto)

Jarmo Wahlfors, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiina Pullola, Maa- ja metsätalousministeriö
(Susanna Ahlström, Maa- ja metsätalousministeriö MMM)

Satu Raussi, Eläinten hyvinvointikeskus
Tiina Kauppinen, Eläinten hyvinvointikeskus

Eila Kaliste, sihteeri, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen 12.30.

2. Edellisen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja on ollut kommentoitavana. Hyväksyttiin.

3. Ministeriön terveiset

EU:n komissio on aloittanut Suomen kanssa Pilot-menettelyn eläinten tieteellistä tai opetuskäyttöä koskevan direktiivin toimeenpanon varmistamiseksi. Menettelyssä komissio tarkistaa, että kansallinen lainsäädäntö vastaa direktiiviä. Menettely toteutetaan jokaisen jäsenvaltion kanssa.

4. 3R-periaatteen edistäminen

Asetettu koulutusta ym. pohtiva työryhmä (Haasio, Heinonen, Tuominen, Voipio) hahmotteli edellisessä kokouksessa 3R-konsortion rakennetta ja toimintaa. Työryhmä jatkaa konsortion suunnittelua sekä 3R-koulutuksen sisältöä ja toteuttamistapaa. Konsortion mahdollista resurssointia, organisoitumista sekä sen antamaa koulutusta on pohdittava.

Keskustelu kokouksessa: Ryhmään pyydettiin mukaan myös Matti Viluksela edustamaan ihmisen terveyteen liittyvää tietämystä. Todettiin, että ryhmä toimii epävirallisena käyttäen hyväkseen jäsentensä tietämystä. Myöhemmin toiminnan järjestäytyessä pitemmälle järjestetään eri tahojen edustus virallisemmin.

Todettiin, että Suomen akatemialle voi periaatteessa tehdä aloitteita tutkimusaloiksi milloin tahansa ja kuka tahansa. TOKES voisi pohtia aloitteen tekemistä 3R-aiheesta. Selvitetään tällaisen menestymismahdollisuuksia ja käsittelyprosessia Jarmo Wahlforsilta.

5. FinLAS koulutustyöryhmän aloite koe-eläinalan pätevöittämissä virallisesta järjestämisestä

FinLAS:n koulutustyöryhmä ehdottaa, että Suomeen asetettaisiin virallinen pätevöittämislautakunta, joka loisi koe-eläinalan pätevöittämissä organisaation ja yhtenäiset kriteerit mukaan lukien myös pätevyyden arvioijat. Ryhmä on lähettänyt maa- ja metsätalousministerille asiasta kirjeen.

Keskustelu alustuksen pohjalta:

Hanna-Marja Voipio totesi toiminnanharjoittajilla olevan vastuu varmistaa henkilöstön pätevyys. Pätevyyden osana on teoriakoulutus, jota tulee järjestää EU:n antamien ohjeiden mukaisesti. EU:n tasolla koulutusta ja kurssien akkreditointia pohditaan ETPLAS-ryhmässä. FELASA akkreditoi eurooppalaisia kursseja, mutta vaihtoehdoksi tarvittaisiin myös kevyempi tapa varmistua kurssien asianmukaisesta tasosta. Kurssien arvioiminen virallisesti kansallisen elimen tekemänä helpottaisi henkilöiden pätevyyden hyväksymistä muissa maissa. Koulutusvaatimukset koskevat sekä tutkijoita että hoitohenkilöstöä. Tiina Pullola totesi ministeriön käsittelevän saamansa aloitteen ja antavan siihen aikanaan vastauksen.

6. FinLAS suosittelee koulutuksen järjestämistä: systemaattinen tiedonhaku (systematic review) ja meta-analyysit

Turun yliopiston koe-eläinkeskus neuvottelee työpajapäivän 'Systematic reviews of animal studies' järjestämisestä hollantilaisen SYCRCL, Central Animal Laboratory:n kanssa. FinLAS suosittelee, että TOKES järjestäisi vastaavan koulutustilaisuuden suomalaisille tutkijoille ja pyytäisi Merel Ritskes-Hoitingaa esittelemään työpajaa, sen tavoitteita ja käytännön toteuttamista.

Keskustelu ehdotuksesta: Tällainen osaaminen edistää vähentämisen tavoitetta, koska tutkimuksen suunnittelussa voidaan tehokkaasti hyödyntää olemassa olevaa tutkimustietoa. Systemaattista tiedon hakua ja arviointia koskeva koulutus tulisi olla ensisijaisesti tutkijoiden koulutuksessa mukana, esimerkiksi tilastotieteen tai tohtoriohjelmien koulutukseen kuuluvana. Koulutuksen järjestäminen ei ole TOKES:n toiminnassa keskeistä eikä rahoitusta siihen ole olemassa. Esittelyn pyytämistä voidaan kuitenkin toki harkita sitten, kun turkulaisten kokemukset ovat tiedossa.

7. Toiminnanharjoittajien hyvinvointiryhmien toiminnan tukeminen – tapaaminen 3.11.2016

Kansallisten neuvottelukuntien tehtävänä on tukea eläinten hyvinvointiryhmien työtä. TOKES käynnistää toiminnan eläinten hyvinvointiryhmien kanssa järjestämällä tapaamisen 3.11.2016. Tapaamiseen kutsutaan kaikki ryhmien jäsenet ja keskustelun aiheiksi sovittiin hyvien käytäntöjen jakaminen, hyvinvointiryhmien erilaiset toimintatavat sekä hankkeiden seurannan keinot. Ohjelmassa on kaikille yhteinen osa ja ryhmätyöskentelyä. Sovitaan ohjelmasta tarkemmin.

Kokous kävi läpi ja täsmensi suunniteltua ohjelmaa. Tapaamisen tuloksista samoin kuin muista TOKES:ssa tuotetusta materiaalista tehdään ministeriön tiedote.

8. Koe-eläintoiminnan eläinten luovuttaminen yksityisille

Neuvottelukunta on todennut aiemmin, että kaikkien eläinlajien osalta olisi varmistuttava siitä, että eläimet pääsevät hyviin oloihin. TOKES luo ohjeiston, joka ohjaisi toiminnanharjoittajia yhtenäisiin ja hyviin menetelmiin. Ohjeistoon on saatu viimeksi tekstiä seprakaloista.

9. Muut asiat

EU-komission järjestämä konferenssi 6.-7.12.2016, vielä voi ilmoittautua:

[Scientific Conference: Non-animal approaches – the way forward](#)

Kokous on järjestetty Stop Vivisection –kansalaisaloitteeseen annetun vastauksen perusteella: [Communication responding to the European Citizens Initiative "Stop Vivisection"](#)

Ministeriö kysyy komissiolta mahdollisuutta seurata kokousta netin kautta.

10. Tiedoksi

[The Danish 3R Survey](#) – Knowledge, attitudes and experiences with the 3Rs among researchers involved in animal experiments in Denmark 2016

[European Animal Research Association EARA](#) – EARA:n edustaja tapasi suomalaisia toimijoita.

Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle eläinkokeille vaihtoehtoisten koemenetelmien kehittämisestä, validoinnista ja oikeudellisesta hyväksymisestä kosmetiikka-alalla (2013-2015)

[Euroopan unionin tuomioistuimen päätös, Press release No 105/16](#): EU law protects the EU market from cosmetic products containin ingredients which have been testen on animals

Ruotsin 3R-keskukselle on esitetty rahoitusta hallituksen budjettiehdotuksessa – [hallituksen tiedote](#).

Suomessa meneillään oleva maakuntaudistus koskee suurta osaa hallintoa, myös koe-eläintehtäviä. Tämän hetkisen tiedon mukaan tehtävät keskitetään yhteen virastoon.

11. Seuraavat kokoukset

3.11.2016 kello 9-15.30: TOKES ja hyvinvointiryhmät.

8.2.2017 klo 12.30 – 15.30

5.4.2017 klo 12.30 – 15.30

7.6.2017 klo 12.30 – 15.30

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päättää kokouksen klo 15.30.